

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmunkások levelek csak ismételt kasszától fogadhatók el.
Kiszárol nem adatna vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozás minden garmondor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJ
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor 1 kr.
Asonfélék bérlet 20 kr.
Kiemelt díjazottak a kör-
sottal ellátott hirdeté-
nyekért természetesen az
minden 10 centiméter
után 2 kr számítanak.
Állandó hirdetéseknek
kedveseműny nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

Ezer esztendő.

... kebelemben nagyra kelendő
Képzetelek villannak meg, diadalmas Úgekről,
S a deli Álmosról s Álmosnak büszke fiáról,
Párducus Árpádról ...

Vörösmartfi.

A magyarok honfoglalásától máig számitott ezer év alatt, népek, nemzetek tűntek el Európa történetének színteréről, vagy a hódítók összevegyülve a meghódított népekkel, mind meg annyi külön természetű s erkölcsű nemzetet gyúródtak, vagy vég-
erőködésben vonsozlják haladó nemzeti létüket az enyészet felé. Görögországban ébreddez ugyan egy kis Hellász, de a régi nagyság reménysége nélkül.

A nagy népvándorlás két raja tartotta meg őt, eredeti nemzeti jellegét: a német (germán) és a magyar faj.

A német nemzet Szedánál ülte meg nagy, nemzeti ünnepét és tömörülésének áldomását. Nekünk, magyaroknak nem adta meg a sors, hogy a mohácsi vész után, önálló nemzet képében folyhattunk volna be Európa ügyeinek intézésébe. Nemzetünk vére sokszor folyt Európa csatáira, de hogy az, a hazáját és szabadságot szerető magyar ember vére volt, arról még azok se akartak tudni, a kiknek érdekében a magyar nemzet sikra szállt.

Hát azoknak a nehéz időknek zivatariban, nem elég érdeme-e a nemzetnek, hogy a viharok s pusztulás között is meg bírta őrizni nemzeti mivoltát? meg bírta védelmezni ősi alkotmányát? és századokon keresztül, a török áramlás ellen, nyugot Európának oltalmazója volt?

Salamon Ferenc, nagynevű történetírónk, mondja: „A török hódoltság után, annyi rom s oly pusztulás közepett, melyet

a török uralom s az utolsó harcok dúlásai hagytak, megmaradt a nemzet vallásos, politikai jogainak épsége.”

A magyar nemzet ezredéves ünnepe, nem a hódítás, nem a terjeszkedés sikere fölötti öröm szétkürtölése, de a hazát szerző ősökre, a nemzeti állam szervezőire és a hazát s ősi alkotmányt megtartott nagy férfainkra való hálás emlékezés ünnepe. És e magasztos nemzeti ünnepen meg kell mutatnunk a világnak, hogy azt a feladatot, melyet a népek istene, a civilizáció érdekében a magyar nemzetre bízott: őseink, valamint utódaik hűségesen, emberül teljesítették.

A honfoglalás országos megünneplésére a nemzetgyűlés megtette kötelességét, a kormány buzgalommal intézi immár a nagyszabású intézkedéseket; de avval nincs kizárva, hogy a vármegyék és egyes környékek, melyek a honfoglalás kiválóbb eseményeinek voltak színhelyei, az országos ünnep mellett, külön is rendezzenek ünnepeket, természetesen olyan cselekedettel kötve azt össze, hogy az ünnepe marandó emléke, az utókor számára, a hazaszeretet és a multak emlékezetének ébrentartására szolgáljon.

A honfoglalás kezdetén, a letelepedés, vármegyénket mindjárt első sorban érinti.

A Lengyelország felőli határok őrzetere Bereg, Máramaros, Ung, Zemplén felső részein, a kievi oroszok meglepednek. A nádasok, mocsaroktól, meg a már feljebb elhelyezkedett oroszoktól védett Ung-vármegye alsó részén és a Bodroközön, az agg vitézek családjaikkal, nők és gyermekek, megfelelő számu őrizettel maradtak.

Mig Árpád a honfoglalás irányát és utait, a Szerencs előtt elterülő síkság szemlélése közben, kiszabta s Tarczal vezérrel a tarczali hegy (most tokaji) csucsáról, a keletfelé fekvő tájakat megvizsgáltatta: lezajlott a szomatori csata. Szerencsről indította Árpád, Szabolcs és Tas vezéreket kelet felé Mén Marót országának meghódítására, maga pedig Zalánnak vitte a végcsapást.

Zemplén-vármegyének tehát, Árpádnak Szerencsen tett elhatározó intézkedéseire, a szomatori csatára és a település kezdetére való tekintetből, ép oly joggal, mint Bereg-vármegyének, kötelessége, hogy az ezredéves ünnepet külön is megtartsa; mert Szerencs a hadműködésnek az az alaphelye, ahonnan tulajdonképen a mostani Magyarország elfoglalása kiindult, ennek a hadműködési alapnak volt a fedező tartaléka a Szomotor tájékán összevont dandár.

A fő- és székvároson kívül Bereg-vármegye, Munkács, Jászberény városok erősen készülnek, sőt még Csege község is fel-emelte szavát.

Zemplén-vármegye hallgat.

Megbecsülné magát Szerencs környékének, Zemplén-vármegye Kanaánjának lakossága, ha a honfoglaló ősök emlékét megörökítené, természetesen az egész vármegye hozzájárulásával.

Vagy a honfoglalók nagy érdemeinek hálás elismerése mellett, nem fér-e meg a hazát megtartókra való megemlékezés?

Miért ne lehetne a millennium megünneplése idején, a b. keresztúri ütközetben elvérzett honvédek emlékét felállítani? Hiszen Tarczalnál és B.-Keresztúrnál kezdett a honvédek győzelmeinek napja derengeni!!

TÁRCA.

A paraszt gróf.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Írta: *Abonyi Gyula.*

(Folytatás és vége.)

— Megyek! Megyek! szólt hebegve Gábor, mintha álmodnék. Jól van. Ne féljetelek miattam nem üznek el benneteket! Én nem lehetek boldog. Ti szegények vagytok és én az arany paraszt fia vagyok! ... Megyek, megyek tehát megtalálom a nagyuri életet! S ha majd olyan szegény leszek, mint ti, visszajövök! ...

Gábor elrohant az ajtón. Mariska oda borult a nyitott ablakba, forró könnyei lehullottak az ablak fájára. Menj! menj! édes mindenségem! Álom volt, lenge szellő, muló tünemény!

Gábor felment az egyetemre. Az egyszerű jámbor falusi fiu átváltozott. Elegáns uri öltönyöket rendelt a legelső szabónál. Jó cimborák társaságában tivornyázott, az egyetemnek soha feléje sem nézett.

A nemzetes ur halommal küldte a ropogós bankókat. Hadd mulasson, hadd lássák, hogy ki fia bornya, hadd lássák, hogy nem kóduz ivadék.

Gábor, a szelid lelkű fiu neki vadult, valóságos veszekedő lett, párbajozott, dulakodott, a rendőrökkel összetűzött. Tele volt nevével a rendőri rovat a lapokban, s a párbaj-krónikában.

A nemzetes uram oda haza majd kiugrott a bőréből örömben, hogy az ő fia olyan híres, virtuskodó gavallér lett! ... Szegény Gábor! Ha jó édes anyja meglátta volna sápadt arcát, be-

esett szemeit a sok tivornya miatt, bizony meg-siratta volna.

Hová lett az a szép piros, egészséges falusi színe? Készült a nagy uri életre, így akarta édes apja, az arany paraszt.

Ismert alakja lett a mulató helyeknek, szórta a pénzt, mint egy örült, de hát az uraság pénzbe kerül, az uraságot pénzért adják.

Három év alatt be nem tette lábát falujába, a tűnő idők alatt utazni ment külföldre.

— Világot látni, tapasztalni ment! Mondogatta büszkén a nemzetes uram, körül utazza a világot! ... Ezt cselekedje utána a Kovács János fia! ...

De hát nincs olyan hosszú út, melynek vége ne volna, nincs annyi bankó, hogy a száma ne apadna, ha hozzá nyulogatnak.

A nemzetes uram, már kezdte színi a fogát, vakargatni a fejét, mondogatta magában: már sok is léssen a nagy uraságból! S midőn meggyőződött róla, hogy fia csak az egyetem mellé járt, s hiába költötte azt a rengeteg gyönyörű pénzt, becsapta a lábáját, s azt mondta a fiának: Több nap, mint kolbász! gyere haza, fogd meg hát az ekeszarvát! ... De Gábor nem ment haza, volt hitele kimeríthetetlen, tudták, hogy van az öreg arany parasztnak bőven. Az öreg dühöngött. Minden hiába, majd könyörgésre fogta a dolgot, de az is hasztalan volt, Gábor Pesten élte világát. Mig végre egészen beteg lett, megundorodott az uri élettől, meg önmagától, megtört testben lélekben.

Az a jó nemzetes asszony, élő szemrehányás volt otthon a nagy kuriában, annak a gögös büszke embernek a fia miatt.

Gábor visszagondolt arra a kis házikóra ott a délibábos róna tájon, a vén Tisza partján, oda-

vágyott, odavonzotta a szíve ellenállhatatlanul. Amit az arany paraszt se fenyegetéssel, se könyörgéssel nem tudott elérni, hogy haza csalogassa fiát, megtette azt az a különös, megmagyarázhatatlan valami, amit a tudósok ujabbban »thelepathiának« neveznek s ez haza vezette Gábort oly hosszú idő után.

Az öreg rektor kis hajlékában nem változott semmi az elmúlt idő alatt, ma is csak ugy tipeg-topog a jó öreg gyümölcsfái, méhei, selyembogarái körül, mint azelőtt. Csak a szép Mariska változott meg, a hajdani vig, eleven életű vidám leány, napról-napra hervadt, fogyott, gyönyörű arcára sötét fátyolt vetett a búbanat éjszakája! ... Az utóbbi időben olyan csesdes volt a kis hajlék, mint egy temető. Mariska betegeskedett, egyre fogyott, míg a rút köhögés, a láz egészen leverte lábairól s ágyba fektette.

Késő ős felé járt az idő. A kis kert virágai elhervadtak, a kis házikó ablakára felfutó szőlő-indák száraz leveleit zörgette az őszi szél. A kis fecske is elköltözött az eresz aljáról virulóbb tájra, szebb hazába.

— Óh csak még egyszer, csak utoljára láthatnám! esengett a beteg leány. Érzem, tudom, hogy nem érem meg a tavaszt, nem látom többé a rétet, mezőt virulásában! Óh csak még egyszer mehetnék vele, mint hajdan, a rét virágai között, hallgatni a kis méhek döngicselését, a vén Tisza csobogását, a pacsirta dalát, a gerle bűgását, az illatos szénát gyűjtő falusi lányok vidám dalját? ... Életet! Életet! nem vagyont, nem gazdagságot! ... Koldulni vele együtt ... érte élni ... Óh de meghalni ily ifjan ... s elfeledve! ...

A városi öreg doktor szomoruan lecsüggeszti fejét, midőn a sápadt, kiaszott arcú beteg leányt megpillantja, az a szánó tekintet, mintha mondta

Most talán már a szobor-alapot kezelőnek se volna az a kifogása, hogy az idő nem arravaló. Napról napra fogy a vén honvédek száma, bizony-bizony senki se él örökké!

A vármegyénkben uralkodó szellem azt parancsolja, hogy az ezredéves ünnep rendezését a vármegye törvényhatósága vegye kezébe, még pedig nem úgy, mint segélyező, de mint rendező és rendelkező hatóság.

A *Zemplén* folyó évi 10-ik számában Péter Mihály abban a reménységben, hogy felszólalásának eredménye lesz, belefűjt az ébresztő kürtbe.

Vártuk, sokan vártuk, hogy a vármegye közügyei vezetésében előkelő szerepre hivatott férfiak valamelyike, a *Zemplén* hasábjain, megbiztatja az ébresztő íróját, s vele együtt a vármegye közönségét. Nem történt. Pedig tájékozásul is szükséges volna az, hogy az egyesek felszólalása ne hangozzék el a pusztában!!

Ha én is úgy járok, mint az ébresztő írója... akkor megismertem a vármegye közönségének hangulatát... Hallgatok és többé nem szólok.*)

..... a e.

Nyílt felhívás

Tokaj-Hegyalja szőlőtermelő közönségéhez.

Mint köztudomású, a műbörgyártást eltiltó törvényjavaslat, mely a bizottsági tárgyalásokon már keresztülmenve, nemsokára országgyűlésünk plénuma elé terjesztetik, *Tokaj-Hegyalja*-nk érdekében, igen helyesen, egyebek mellett azon intézkedést is tartalmazza hogy jövőben tokaji, tokaji-

*) Ezt a hazafias szép indítványt felesleges ajánlanunk, mert maga-magát ajánlja elfogadásra. T. olvasóink tájékoztatására itten csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy, amint az a lapunk 1887. évi 8. és 9. számaiban olvasható eszmecseréből is köztudomásúra jutott, a b.-keresztúr-kisfaludi honvéd emlékoszlop-nak a *Bajusz* József öreg honvéd őrzésére (és nem rendelkezésére) bizott pénzalapja 1886. végén 1175 forint 37 kr-ra gyarapodott. Ez az összeg máig, 4 1/2%-es tőkésítéssel számítva, már legalább is 1530 ftra nőhetne ki magát. Szerkesztőségünk őrzésében van 51 ft 03 kr., tehát az alap ma cc. 1580 fital rendelkezik. Evvel, ha még hozzágondoljuk, hogy az *ezer év* lelkesedése a fukart is adakozásra készíti, minden habozás és nagyképző pontokodás nélkül a kezdés terére lehet s kell lépni. Hiszen az ezer év lelkesedése már csak tán megérti azt a mértéket, melyet *Bajusz*-bátyánk felállított, hogy t. i. olyan lelkesedés kell neki az emlékoszlop leleplezéséhez, mint amilyen lelkesedéssel ott (B.-keresztúr és Kisfalud alatt) honvédekünk küzdöttek, győztek és elvérezték. A mai idővel (nem fizikai időt értünk!) hállistenek, az öreg honvédek is meg vannak elégedve, mert alkalmasnak ítélték az országos honvéd-emlékszobor leleplezésére. Az emlékoszlop költségvetése 1830 ftra rúg, a hiány csekély 250 ft. Ezt az első szóra előteremtjük, csak alakuljon már meg és emeljen szót vármegyénkben is az *ezredéves* ünnepre előkészítő bizottság.

Szerk.

volna: Szegény gyermek, a mezők hervadó virágaival, haldokló lilioimaival, te is egy szebb ha zába költözöl! Mariska mindennel elkészült, nem merde ősz apját búsítani, de sejtette a szomorú véget!.. Fehér menyasszonyi ruhája készen volt, az öreg bejáró gazdasszony, Zsuzsó néni, minden dologra el volt készülve, ha elkövetkezik az a kikerülhetetlen... tudja mihez tartsa magát.

— Ott akarok pihenni a kis temetőben, édes jó anyám mellett, a vén jávorfa árnyában, sirom takarja el a jávorfa hulló levele!..

Az öreg rektor ott üldögélt naphosszat beteg gyermeke ágyánál. Elszáradt, hideg kezecskéit csókjaival, könyeivel melengette! Majd leült kangszere mellé remegő hangon éneklé a zsolttart:

Te benned biztunk eleitől fogva,
Uram téged tartottunk hajlékunknak!

A nap leáldozóban volt, búcsusugarai be-kandikáltak a rektorlak kis ablakán, fényes glóriával övezve körül a haldokló leány ártatlan, sokat szenvedett angyali arcát.

Ott liheg... ott hörög párnáin, halvány fénytelen szemei lezárva... ősz apja ott zokog: hogy mért nem inkább őt szólítja az Úr, agg szolgáját!

Egyszerre felemelkedik a leány párnáiról... szemei felvillanok.

— Ah! valaki jó! susogja. A kis ajtó nyílik!.. Atyám az ő!.. kiáltja örömmel, s ki-tárja karjait.

Az ajtó nyílik, megjelenik a küszöbön egy szakálos, beesett szemű, sápadt arcú fiatal ember, lábai legyökereznek, ajkai némák maradnak, amint a beteg leányt megpillantja.

— Gábor! Hát megijedsz tőlem? Óh jer hát... te édes! Te drága! Én nem repülhetek hozzád... én beteg vagyok nagyon!

aszú és szamorodni nevek alatt nemcsak hogy, mint az eddig még itt helyben is szőlőben gyakorlatik, mindenféle utánzatokat, sőt valóságos pancsokat, de csak más vidéken termelt, különben teljesen kifogástalan minőségű borokat elárúsítani sem lesz szabad.

Ezen intézkedés, főleg Hegyaljánk jelenlegi válságos átmeneti állapotában, termelő-közönségünkre kétségenkívül felette üdvös, de sőt nélkülözhetetlen is, mert különben a pancsolással konkurrenciában a költséges és nagy erőfeszítést igénylő új telepítések átkuzdására gondolni sem lehetne; már pedig a telepítéseknek minden rendelkezésre álló eszközzel való elősegítése immiens szükségét képezi.

Véleményem szerint azonban a tervezett intézkedések által, ha az csak a pusztá tilalmazás kimondásánál, egyébként azonban megfelelő kapcsolatos gyakorlati intézkedések által való meg-erősítés nélkül maradna, a kitűzött célt a bün-palástolásnál alkalmazható ezerféle fűfűg mellett elérni aligha, vagy a termelőnek épen úgy, mint a szolid kereskedelemnek csak folytonos vexatórius gyanúsítása és háborgatása mellett volna lehetséges, mit pedig különösen ily kényes kérdésnél mindenáron elkerülni szükséges.

Ebből kifolyólag, nézetem szerint, a törvényjavaslat vonatkozó intézkedése egy oly értelmű ponttal lenne kiegészítendő, mely szerint kimondatnék, hogy: a tokaj-hegyaljai borok csak hatóságilag kiállított származási igazolványok, illetve palackborok eladásánál csak törvényesen szabályozott védjegyek alkalmazása mellett engedtetik meg; mit úgy gondolnék keresztül vihethetőnek, hogy őszkor, mi a fogyasztási stb adók miatt jelenleg már úgy is kötelező, minden egyes termelőnek termelt bora hatósági, (esetleg hegyközségi) hiteles felvételt nyerne, jegyzőkönyvbe vétetnék, a termelő részére pedig a jegyzőkönyvbe vétel kapcsán azonnal egy származási igazolvány adatnék, mely igazolványról azután s épen úgy a jegyzőkönyvből is minden egyes eladásnál az eladott mennyiség leiratnék. a megvásárolt borról pedig, ha kívánja, lepecsételt próbák kapcsán, mi a visszaélések megatálása végett igen lényeges, a vevőnek is igazoló szelvény adatnék, az ezekkel való visszaélés pedig természetesen súlyos büntetés alá vonatnék.

Miután pedig az elmondottak alapján kötelességem tartom, hogy szélesebb körben is mozgalmat indítsak meg ez eszme keresztül vitele érdekében, ezt pedig sokkal eredményesebben vél-ném megtehetni akkor, ha vonatkozó megkereséseim és felterjesztéseim a jelenleg divatos vissza-élések leírásával is támogatva lennének; ezek folytán azon bizalomteljes kérrrel fordulok Hegyaljánk összes termelőihez és hatósági közegeihez, hogy amennyiben ilyenekről tudomásuk volna, azt velem közölni sziveskedjenek, biztosítván mindenkit, hogy úgy saját neveik, mint a közlötték nevei, ha csak erre külön fel nem hatalmaznak, szigorú diskreció tárgyai lesznek, hogy a szives értesítőknek közleményeiből csak legcsekélyebb személyi kellemetlenségei se lehessenek.

Tarcalon, 1893. április 11. é.

Kosinsky Viktor,

m. kir. vincellériskolai igazgató.

Gábor zokogva omlott le az elhervadt kis mezei virág ágya előtt.

A haldokló leány mindkét karjával magához szorítá a rég nem látott ifjú fejét, csókjaival halmozá el szép, holló fűrteit... az ajkak némák voltak... csak a szív beszélt!..

— Óh milyen jó vagy! susogta végre a leány. Milyen kedves vagy, hogy haza jöttél!.. Tudtam én... hogy te... haza fogsz jönni!.. Nézz rám — hadd lássam azokat a kedves beszédes szemeidet! Milyen szép lettél... hogy megnőtt a szakálad! hogy megfűsodtál! Oh csak hogy itt vagy!..

— Megbocsáthatasz-e nekem? zokogta Gábor.

— Mit? Hisz te nem vagy hibás... a sors... akarta így!.. de nem baj!.. lásd én máivé lettem? nem vagyok... már... szép, most... már nem is... fogsz szeretni!.. De ne félj! én megint szép leszek!.. mint hajdan... s te megint szeretni fogsz ugy-e?

— Nem válnok el soha, soha! susogta Gábor s csókjaival árasztá el a beteg leány hideg, száraz kezét.

— Majd... elmegyünk — tudod mint hajcan... a rétre... a mezőre... leülünk a Tisza partján ott... a vén fűz alatt — emlékezel még... ara a szép időre?... Hová lett az?... A köhögés elfojtá ajkain a szót, s erőtlenül hanyatlott vissza párnáira.

— Mariskám! Lelkemnek fele! Térj magadhoz! esengett Gábor. Itt vagyok, szeretlek, s nem válnok el többé soha!..

— Késő!.. Késő!.. susogta Mariska. Ez a rút... köh... gés... megöl!..

— No ne sirj... Te édes te drága!.. Add... ide... kezéd. Oh milyen jó az isten... hogy vissza... ho... zott, hogy itt lehetsz... mel-

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye törvényhatósága tegnap d. e. lezajlott rendkívüli közgyűlésében határozta el, hogy az 1893. évi IV. t. c. rendelkezése alapján az állam pénztárából Zemplénvármegye házi pénztárába kijáró 9300 fnyi évi több javadalmazást mily arányokban kívánja szétosztani a tisztviselők, hivatalnokok és szolgák között.

Időnk rövidsége és terünk kimértebb volta nem engedték, hogy — mint tenni szeretnénk volna, a szétosztásnak részletes tervezetét, áttekinthető táblázat formájában, már most bemutassuk t. olvasóinknak; de magát a határozat lényegét, hogy t. i. kinek-kinek fizetése évente mennyivel szaporodik, elöadjuk a következőkben:

Emeltetni fog az évi fizetés 200—200 fttal: a főjegyzői, az I. aljegyzői, a főszolgabírói és a főszámvevői tiszti állásokban, — 160 fttal: a III. aljegyzői, — 150—150 fttal a II. szolgabírói, — 140 fttal: a 6. közig. gyakorlói, 100—100 fttal: az árvaszéki elnöki, 4 ülnöki, jegyzői, a főügyész, alügyész, II. és IV. aljegyzői, a főlevéltárosi, allelvéltárosi I. alszámvevői tiszti-, ugyszintén az igatói, kiadói, irattárosi, a középponti irnoki állásokban (ideértve a szolgabírói irnokot is), 60—60 fttal a vidéki (9 szolgabírói irnoki állásokban, — 20—20 fttal: a huszárörmester, 8 őrhajdú és a 10 szolgabírói sági hivatalszolga fizetése. Ez emelések összesen 1970 fnyi összegből állanak. Fedezet hiányából fizetésemelés nélkül kellett hagyni: az alispáni, főpénztárosi, ellenőri, könyvelői, főorvosi, járásorvosi, nemkülönbön az állatorvosi állásokat.

Az V. árvaszéki ülnöki és a II. alszámvevői tiszti állások 100 és 130 fnyi illetmény többleteiket a gyámpénztári tartalék-, illetve a vármegyei utadóból fogják nyerni.

A 9300 fnyi javadalmazásból még felmaradó 130 ftnak hová fordítása felől a májusi rendes közgyűlés fog intézkedni.

Hírek a nagyvilágból.

Államcsiny. Sándor, a szerbek ifju királya, magát nagykorúnak nyilvánítván, a királyi régeneket lemondásra kényszerítette és az *Avakumovic* szabadelvű ministériomot elbocsátván, nevelőjét, *Dokics* államtanácselnököt bizta meg új kormányalakítással, A katonaság már felesküdt az ifjú király iránt való hűségére. A szerb nép örömrádatban úszik. Belgrad, a főváros, föl van lobogozva.

Ferenc Ferdinánd főherceg a föld körül vezető útján, éspedig a *Himalaja* hegység környékén, eddig hat tigrist és két párducot lőtt.

Stambulbol bolgár miniszterelnököt, ki házassulandó urát, *Ferdinánd* fejedelmet, ministertársaival együtt Bécsen át Olaszországba kísérte, királyunk öfelsége f. hó 11-én külön kihallgatáson fogadta.

A római pápa az idén szentelt arany-roszát husvéti ajándékol a jövődö bolgár fejedelem-aszszonynak, *Mária* pármái kir. hercegnőnek, küldötte meg. *Ferdinánd* fejedelemtől a hercegnő gyémántos aranykoronát kapott menyasszonyi ajándékol. A fejedelem esküvéje f. hó 20-án lesz.

Folytatás a mellékleten.

lettem, hogy te foghatod le szememet, te foghatod fel végső sóhajomat, elszálló lelkeimnek végső fohászat. Ne sirj te se jó édes atyám... Gábor jó, nemes lelku, ő barátod leszen.

— Gábor! Ne hagy el őt! Már nagyon öreg szegény!.. Egyedül marad — nem lesz senkije — légy mindig jó hozzá, ne sirj! ott fenn... még látjuk egymást! Gábor... várlak!.. Ne sirj... most oly boldog vagyok!.. könnyebben érzem magam.

Édes atyám!.. játszd el azt a dalt...

Lehullott a fehér róza levele...

Az öreg ember oda ült hangszeréhez, keserű könyei ráhullottak a billentyűkre. A beteg leány átölelte az ifju nyakát s hideg ajkai oda tapadtak annak márvány homlokára — s halkan suttozta: — Lehullott a fehér róza levele!..

Karjai lehanyatlottak... egy mély sóhaj! s szép lelke elszállt a dal szárnyain fel-fel a végtelenségbe, a hol nincs szenvedés, a hol örök tavasz virul!..

Ott a kis temetőben a vén fűzek és rezgő levelü nyárfák alatt egy új sir dombor. Egyszerű fejfájánál térdel egy ősz ember. Agg fejét lehajtva, fehér fűrteit lengeti a dermesztő hideg szél, nem érzi ő a hideget, nem hallja ő a zord idő zugását — nagyobb fájdalom tépi keblét!..

Az »arany paraszt« lehorgaszott fölve ballag a templomba. Nyájasan köszön mindenkinek, megalázta az úr!.. Egyetlen fia élőhalott... Jár, futkos a mezőn, a réten nyalábra szedi a virágokat s viszi oda arra a kis sirhalomra. Mikor a falu népe találkozik vele, félénken kitér az utjából s halkan suttozja:

— Ez a paraszt gróf!

Óriási bányaszerencsétlenség. Angolországban egy bánya kigyuladt. A lent dolgozó, több mint kétszáz munkás közül csak egy-kettő birt kimenekülni, a legtöbb oda veszett.

Amerikában óriási szélvész dühöng s már eddig is nem egy kisebb várost elsöpört a föld színéről

Hirek az országból.

Hallatlan gaztett. *Vassari Kolos* hercegprimás ellen, budavári palotájában, ma egy hete merénylet történt. A primási uradalmakból tolvajlás miatt elbocsátott pincemester, Csólics Mihály, (nevét átadjuk az utaltnak) kihallgatást nyert az egyház-fejedelménél s ez alkalommal élesre fent késsel rohanta meg urát. *Kohl Medárd dr.*, a hercegprimás titkára, birokra kelt a gazemberrel s tőle őt szurást szenvedve, megakadályozta a szörnyű terv végrehajtásában. A hercegprimás sértetlen maradt. A merénylet elfogták. A hú titkar, ki testével fődözte urát a merénylőnek vak dühe ellen, élet-halál közt reménykedik. A részvét óriási. Hála az égnek, hogy az ősz egyházfejedelmet megoltalmazta a háza javára, diszére és boldogítására!

Arany János bronz-szobrát, mely a halhatatlant ülő alakban ábrázolja s a fő- és székvárosnak egyik legszebb terén díszeskedik, a jövő hó 14-én leplezik le.

Veszprém, a Dunántulnak ez a szépen virágzó városa, elpusztult. Az óriási szélben megfékezhetlenné erősödött tűz két nap alatt egy füstölő rommá változtatta. A lakosság nyomorának súlya megmérhetetlen. Járuljon mindenki tehetséghez mérten e nyomor könnyítéséhez. Így talán elviselhetővé válik annak borzasztó súlya. Segítsé! Segítsé!

A honvéd emlék-szobrot Budapesten a jövő hó 21-én, Budavára elfoglalásának évforduló napján, fogják nagy ünnepességgel leplezni.

Magyarország déli részén, tegnap mult egy hete, nagy földrengés volt, mely elhúzódtott Brasótól egész a Szerémségig, Szerencséje a félelmen kívül nem okozott jelentékeny kárt, vagy veszedelmet.

Színház.

Szombaton Gerő Károlynak széles e hazában élénk érdeklődést keltett s tüntetésre alkalmat szolgáltatott 3 felvonásos vig színműve, a „*Próbaházasság*“ került színre, mérsékeltlen felemelt helyára' mellett. A tulos-tulnan tömött színház volt-é az oka (mi nem tudjuk!) annak, hogy a szereplők a milyen korrektil játszottak az első felvonásban, annyira tuloztak a másodikban. Neveket nem akarok említeni Ne vegye magára akinek nem inge; mert úgy jár, mint a példabaszédes: az kiabál legjobban, akinek a háza ég. *Halmayné* (Birike) úgy énekelt, mint ritkán máskor; úgy játszott, hogy egy betű kifogás sem eshetik ellene. *Szentessy Ilona* (Zsuzsánna) drámai hévvel, a természetesség minden nüanszával alakított. A többiek is jók voltak. *Nikó* (Rozália), *Boross* (Rákóczy), *Kiss Pista* (Patonai) ügyeskedtek. *Sziklay* (Szikora) kissé tulhangosan beszél. Ezt már rég észrevettük. De azért, mert a mi dicső (sic!) színházunk akuszitákja olyan siket: nem kellene neki annyira hangosan beszélnie. Sokat ront az illuzióból. Ma a *Kossuth-kuplé* éneklésével egy kis tüntetésre adott alkalmat. A fiatalság 3-4-szer is énekelte vele e dalt s ő maga is, t. i. a fiatalság, énekelte hozzá. Egyet (ez azonban nem tartozik az előadás-hoz) ajánlunk az igazgatónak. Ha már telirakítja a rendes padsor mellett a kijáró szabad helyeket is székekkel: legyen gondja arra is, hogy akinek jegye van: az hozzá is jusson ahhoz a székhöz, melyre a jegye szól. Most erről csak ennyit.

Vasárnap d. u. gyermek- és népeledásul „A csókon szerzett völegényt“ adták; este pedig megismételték a „*Próbaházasság*“-ot. Este 3/4 órakor ember-ember hátán nyüzsgött a színházi pénztár előtt s az előadás megkezdése előtt már aranyért sem lehetett jegyet kapni, legfeljebb a... kakasülőre. Egy gombostű nem sok, de annyit sem lehetett volna leejteni, mert nem volt annyi szabad tér. Természetes, hogy a szombat esti jelenetek ismétlődtek. *Megyessy E.* (Klári) annyira tuloz, hogy már... unalmas. De komédiázás már az a sok ugrálás is, amit egyik-másik véghez visz ott a színpadon.

Hétfőn megismételték a „*Pezsőt*“ Az előadás jó volt; de azért egyet megsugunk (ha ugyan megfogadja tanácsunkat) az igazgatónak. Ne lépessen fel társalgási darabban olyanokat, akik mozgani nem tudnak a színpadon, sőt az alakjuk sem „ajánló.“

Kedden Berczik 1500 frtos darabja, a „*Mai divat*“ került színre. Silány egy fércelmény. Se eleje, se közepe, se vége! Semmit sem vesztettünk volna vele, ha nem látjuk. Ilyen premiére nem kell nekünk. Aztán kicsoda megjátszás volt az? Egyik sem tudta a szerepét. Szinte megesett az ember

szíve a szereplőkön, amikor látta, hogyan kacsingatnak a... sugólyuk felé. *Láugh J.* (Dóra) volt az egyetlen, aki derekasan alakított.

Szeredán mérsékeltlen felemelt helyárák mellett egy dallamos, kedves zenéjű operetet, a *Verő György Szultán* ját adták. Ugy elandalogtunk s elmerengtünk a dalon, amikor megcsendült

„Szeretlek Roxelánom,
Tied egész valóm.
Te vagy egész világom,
Te tündöklő napom.
Kipi-kopi, kipi-kopi, kipi azt dobogja szívem,
Kipi-kopi, kipi-kopi, kipi szeretlek én híven.“

Halmayné (Szultán) oly kedvesen játszott, oly arányosan énekelte, hogy még úgy soha. *Halmayné*-nak, határozottan előnyére, a hangja a tavalihoz viszonyítva, javult. Javult annyira, hogy szeretnők mindig hallani azt az édes kedves, hajlékony, szívhez szóló hangot! Méltó párja volt *S. Áldor* (Roxelán), kinek csengő, tiszta hangja, érzésselteli játéka nem egyszer tapsra ragadta a hallgatóságot, mely e tapsokban adott kifejezést a hivatottság és rátermettség elismerésének. *S. Áldor* hangjában van valami behizelgő. Az alsó regiszterekben mindinkább erősbül és csengővé valik. Rátermettségét legjobban bizonyítja keresetlen, természetes mozgólódása, sürgése-forgása a színpadon. *Boross* (a rettenetes) és *Sziklay* (a kellemes) basák sok mulatságos percet okoztak. Szóval az előadás kifogástalan jó volt. Az első felvonás díszletei szépek; a kosztümök csinosak. Egy baj volt csak! A felvonás-közök oly rémséges hosszuk voltak, hogy az ember agyon ünta magát. Legáltalában a zenekar játszanék ilyenkor: megbocsátaná az ember, hogy úgy kell türelmetlenkednie. Csütörtökön újra izleltették a *Próbaházasság*-ot, most már harmadizben.

Pénteken népeledásul a *Feneleányok* életkép került elő a... könyvtárból és a kosztümök a ruhatárból. Csakugyan „a népek“ való előadás volt. De tombolt is a karzat *Boross* (Mokány Berci) és *Sziklay* (Csurgós) tulntul sok mókain; a többiek ugrálásain. A színház nem egészen kongott az ürességtől.

Szombaton megismételték a *Szultán*-t. Erről lapunk jövő számában. K—s.

Különfélék.

(Személyi hírek.) A kereskedelemügyi m. kir. minister *Dokus Gyula* vármegyei főjegyzőt, az ezredéves nemzeti ünnep előkészítésére Kassán alakított kerületi bizottság tagjává nevezte ki. — *Bihar* Ferenc, honvédezzredes, ezredparancsnok az itt állomásozó honvédezzszoálj megvizsgálása céljából f. hó 13-án városunkban időzött.

(Kinevezés.) *Hornyay Béla dr.*, ujhelyi járás-orvos, mint örömmel értesültünk, a *Löcherer Lőrinc dr.* távozásával megüresedett állomásokra a m. kir. áll. vasutak pályá- és ujhelyi műhelyi orvosává neveztetett ki.

(Előismerés.) *Ludvigh* ministeri tanácsos, a magyar államvasutak elnök-igazgatója, a vármegyei főorvossá kinevezett *Löcherer Lőrinc dr.* volt pályatorvosnak e szolgálatában tanusított „buzgó és szakszerű működéseért,“ ugyszintén a m. kir. államvasutak s. a. ujhelyi műhely főnöksége a műhelyi összes személyzet nevében, hosszú időn át tanusított „fáradhatatlan s önfelelőző munkásságáért“ hálás köszönetét nyilvánította. — Gratulálunk!

(Virágfakadás.) A téli kert virágait folyó hó 8 án még egyszer összehozták a kertészek, az ujhelyi aranyifuság, és pedig a kaszinó összes terméibe, hogy, ha *Faló* nem tesz ellenvetést, most a tavasz beálltával kivigyék őket oda a többi virágok közé: a szabad természet ölebe, a majalisikon. Arany betűkkel van felírva ez a mulatság *Terpszikore* 1892—1893 iki annáleseiben. Egy gárda, csaknem negyven fiatalember, táncos gyűlt itt össze, megmutatván, hogy a zemplénvármegyei kaszinó hivatott és tud is irányt adni a vármegye alvó társadalmi életének. Álljon itt a virágok kedves névsora; *leányok*: *Ambrózy Sarolta* és *Nandin*, *Barna Emma* és *Sarolta*, *Bydeskuthy Örzse* és *Sári*, *Diószeghy Vilma*, *Dokus Róza*, *Hlavathy Anna*, *Keresztessy Irén*, *Lehoczky Róza*, *Spillenberg Etike*, *Tomcsányi Gizela* és *Vályi Ella*. *Asszonyok*: *Ambrózy Nándorné*, *Barna Bertalané*, *Diószeghy Jánosné*, *Dokus Gyulané*, *Dokus Mihályné*, *Hlavathy Józsefné*, *Keresztessy Lajosné*, *Krasznapolszky Ferencné*, *Kulin Ödöné*, *Mattyasovszky Kálmáné*, *Spillenberg Józsefné*, *Tomcsányi Mártonné* és *Vályi Istvánné*. St.

(Az időjárás.) Veszettül barátságatlan volt e héten. Három napig orkászzerű szél dühöngött. Reggelfelé az edényekben kint halt vizet egy újni vastagságú jégkéreg borította! Tegnap reggelre elláttal a szél, s ha a madárkák vidám csicseregését jóra lehet magyarázunk, talán végre-valahára már abban hagyhatjuk a fütést, melybe már testbenlélemben belefáradtunk.

(Gyula-napja.) ápr. 12-ike, az idén is kellemes alkalmat szolgáltat arra, hogy vármegyénknek közseretető főjegyzőjét, *Dokus Gyula* cs. és kir. kamarást, tisztársai, ugyszintén jó barátai és nagy-

számu tisztelői, a hivatalban és hivatalon kívül, fölkeressék s előtte, ugyszintén kedves neje ömeltósága előtt legőszintébb szerencsekívánataikat tolmácsolják. — Sok gratuláns kereste fol a vármegye és a város többi derék Gyuláit is, kiknek egyenkint és mindközönségesen kívánjuk, hogy sokáig éljenek!

(Sorozás.) Ujhelyben az idei ujonccállítás az elmúlt héten ment végbe, és pedig közepes eredménynyel, már a mint a nagyobb részében igazán satnya generációból kitellett. Felette sok a távolmaradottak (nagy részét Amerikába vándoroltak) száma. Az előállítottak voltak összesen 585-en; ebből besoroztak a hadsereghez 81- és a honvédséghez 7 legényt.

(Szaporodunk!) Főispánunk ömeltóságához, fensőbb helyről, e napokban híre érkezett, hogy a m. kir. államvasutaknak városunkban levő műhelyét tetemesen nagyobbitani, egyszersmind az ott állandóan foglalkoztatott munkások számát, már a jövő hó folyamán, 200-al szaporítani fogják. E szaporodásnak a reménye nyugtassa meg azokat a háztulajdonosokat, kiket a házaiknál kiadó, de üresen maradt lakásokra való gondolás nyughatatlanokká tett.

(Vesztett kutya.) E napokban, a vesztettség tünetek látható jeleivel egy kóbor kutya csatangolt az utcákon, mely állítólag több kutyát is megmárt volna. Leütötték, s azután a hatóság felbontatta és bár a városi állatorvos véleménye szerint a kutya nem volt vesztett: a főszolgabíró, hogy a közönséget megnyugtassa, az ujhelyi összes kutyákra a törvényben előírt negyvennapos köteleken való tartást elrendelte s azonfelül az elpusztított kutya koponyáját felülvizsgálat végett a budapesti állatorvosi intézetbe fölküldette.

(Tűz.) Nagy veszedelem fenyegette f. hó 9-én, déltájban, s honvédségi laktanyát; ugyanis az épület északi földszinti szárnyának tetőzete, a padláson kivezető kéménycső nyitva felejtett ajtaján kipattanó szikráról tüzet fogott és már jókora darabon égett a száraz zsindel, de a honvédek gyors kézzel a tüzet beoltották. A hanyag keményseprő ellen a rendőség megindította az eljárást. (Eljegyzés.) *Harashty Vince*, a ladmaczi kör fiatal jegyzője, Debreczenben folyó hó 5-én váltott jegyet *Bernhart Ráfael*, a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél alkalmazott főmérnök kedves és művelt leányával *Annával*. Gratulálunk! (Beküldetett.)

(Ültessünk eperfákat!) című szakcikkelyünkre, mely lapunk mi számának *Gazdasági Értesítő*-jében foglaltatik, erről a helyről is föl hívjuk t. olvasóink, különösen pedig a községi elüljárók figyelmét.

(Töke terebes-sztropkai h. é. vasut.) Zemplénmegyében több érdekelt hitbizományi és nagybirtochos e hónap elején értekezletet tartott a vármegye bánya és erdőtermékekben duszdag északi és északkeleti részének ipartelepek utján való kiaknázására. Az értekezlet egyelőre abban állapodott meg, hogy még ez év folyamán megépíti a tapoly-ondavölgyi helyiérdeki vasutat Töke Terebestől Gálszécs-Parnó és Varannón át Sztropkó, illetve Galiczia határáig, ahonnet ismét odavaló érdekelttség építené tovább.

(Rendőri hírek.) *Műpártoló inasok*. Illés István és *Kronovicz Lajos* mester-inasok, a színház előcsarnokában lévő jegy-gyűjtő szekrényből alkules segítségével lopkodtak a földszintre szóló jegyeket, melyekből aztán néhányon sikerült is tulajdoniok, ok maguk pedig potyára élvezték Tália felkentjeinek művészetét. Folyó hó 12-én azonban tetten érte őket az éber direktor és a rendőségnek átadta. — *Tolvaj inas*. *Valkó András*, asztalos inas, 57 kr lopása miatt került a rendőséghez, hol mikor faggatóra vették, kivallotta, hogy a tolvajlás mesterségét sokkal alaposabban üzi az asztalos-ságnál, mert 14 éves kora dacára már a kirakatokat is megdézsmálta.

(Letartóztatott kivándorlók.) F. hó 12-én a rendőség tizenhárom egyént tartóztatott le az ujhelyi vasuti állomásnál, kik útlevél nélkül szándékoztak Amerikába vándorolni. A nagyobbrésben galicziai siheder fiuk és leányokból álló karavánt a rendőség hazatoloncoltatta.

(Tűz.) *Tolcsváról* írják: F. hó 9-én nagy rémullet fogta el a lakosságot. Ugyanis délután, fél egy órakor, óriási szélben, a város északi oldalán tűz keletkezett, s pár perc alatt több épületet lángokba borított. A kétségbeesett lakosság csak az ingóságok mentéséről gondoskodott. Dacára, hogy a tűzoltóság idejekorán kivonult a vész színhelyére s derekasan hozzá látott a tűz tova terjedésének meggátolásához, mégis rövid idő alatt nyolc lakóház, a melléképületekkel együtt, lett a lángok martalékává. Hogy a város nagyobb veszedelemben nem sodortott: első sorban *Hisztai Gyula* főbíró erélyes intézkedéseinek köszönhető. A tűz keletkezésének okát nem tudják.

(Szökött katona.) B.-Olaszból írják: E hó 9-én, reggel 5 órakor *Tóth Ferenc* községi bíró házához beállított egy közkatona egyenruhában, oldalán panganéttal s avval a kéréssel állott

megélhetési forrásnak azt az elapadását, melyet a szőlők elpusztulása következtében számos vidék népessége elszenvedni kénytelen, enyhítené és helyreépítené a selyemtenyésztés elterjedése.

Hazánkban az eperfaültetés s a selyemtenyésztés érdekében a negyenes évek közepe táján, az akkori kormány erős támogatása mellett, igen élénk mozgalom indult meg. Az akkori helytartótanács, karöltve a megyékkel, részint temérdek példányban kinyomtatott és kiosztott utasítások terjesztése, részint a buzgóbb termelők jutalmazása által az ügyet mindenképpen igyekezett előmozdítani. Az eszme népszerűvé lett; úgy egyesek, mint sok erkölcsi testületek e téren rövid időn igen szép sikert értek el. Minden nagyobb községben alapítottak községi eperkertek. (A s.-a.-újhelynek romjai még ma is láthatók a Ronyva-parton.)

Azonban az ige még testté sem lett egészen, már haldokolni kezdett. Bekövetkeztek az 1848-49-iki szomorú események, amelyek az országot közgazdaságilag alapjában megrendítették; bekövetkezett ezután a másfél évtizedet meghaladó abszolutizmus. Az ezen idők kormányainak kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, minthogy az ország közgazdasági ügyeivel, tehát ezek között a haldoklásnak indult selyemtenyésztési ügygel is foglalkozzanak. Tettek ugyan egyesek, kiknek már szépen felnőtt eperfaik voltak, a selyemtenyésztéssel kísérleteket, de hasztalan, mert nem volt piacunk, nem voltak selyemgombolyító gyáraink, a termelt gubókat nem volt hol értékesíteni. Hogy e téren még lendület legyen, annak a reménye is kihalt a közönségből. Ismerek nagyobb birtokosokat, például a szomszéd szabolicsmegyei Pap és Anarcs községekben, akik a hatvanas években husz éves életkort meghaladott, több ezerekre rúgó eperfaikat kénytelenek voltak ölbevégtetni. Azonban, hála a Mindenhatónak, az idők megváltoztak, s az idők változtatva bajaink is jobbra fordultak.

Alkotmányunk helyreállításával alkotmányos kormányunk a selyemtermelési ügyet is rögtön felkarolta, nem riadván vissza a kezdet nehézségei és az azokkal járó áldozatoktól. Szegzárdon selyemtenyésztési felügyelőséget, az ország alvidékén több helyen selyemgubó-beváltóhivatalokat és selyemgombolyító-gyárakat létesített, aminek következtetése az a napról-napra terjedő rohamos haladás a selyemtenyésztés terén, amit előbb említettem.

Zemplénmegyét a mult időkben az ország közvéleménye a »fényes« előnévvel tisztelte meg, mert a haladás zászlaját lobogtatva ment előre.

Bár e megtiszteltetésnek politikai színezete volt, én merem hinni és remélni, hogy e megye, fiainak s leányainak buzgalma folytán, a közgazdasági téren s különösen a selyemtenyésztés felkarolása által a jövőben is meg fogja azt érdemelni. A kezdeményezés megvan! Itt az alkalom, csak meg kell azt ragadni s a siker elmaradhatatlan.

Nagyemlékü Baross minister, halála előtti évben belátván azt, hogy különösen a filoxera pusztítása következtében Zemplénmegye közgazdasági állapotai hanyatlanak; iparunknak előmenetele alig van: ezen bajokon segitendő, e megye székhelyén egy közgazdasági bizottságot létesített. Ezen bizottság, a többek között, a selyemtenyésztést is felvette programjába és érintkezésbe tevén magát az országos selyemtenyésztési felügyelőséggel, az a legnagyobb készséggel megígérte támogatását, s ezen ígéretét beváltván, megfelelő mennyiségű eperfa-magot küldött, amely magmennyiség és a kezeléshez szükséges nyomtatott utasítások a községek és egyes ügybarátok között a legközelebbi napokban a járási főszolgabírók útján ki fognak osztatni. Különösen ajánlom ez ügyet a községek elöljárói és a néptanító urak szíves figyelmébe; s adja a gondviselés, hogy kezdeményezésünknek oly sikere legyen, mint aminő mutatkozik már az ország több megyéjében, és hogy azon 17 millió forintnak, amely az osztrák-magyar monarchiából ez idő szerint selyemárúért évenként a külföldre vándorol, legnagyobb része e haza fiait és leányainak javára idehaza maradjon.

Igéretét bírjuk az országos selyemtenyésztési felügyelőséggel, hogy mihelyt elegendő eperfacskánk lesznek, tehát már 4 vagy 5 év múlva, a termelni szándékozókat kellő mennyiségű selyemgubó tojásokkal el fogja látni és a termelendő selyemgubó beváltásáról is fog intézkedni: ezeknél fogva most első sorban és mindenekelőtt **ül- tessünk eperfaikat!**

Becske Bálint,
a megyei közgazdasági bizottság tagja.

Nyilt-tér*)

A Szerencsen megjelenő »Zemplén Hegyalja« 12 ik számában Weisz L. úr által irt nyilttérnek csak azon részére, melyben engem költőnek nevez, válaszolólág annyit kívánok megjegyezni, hogy kell-e nagyobb költő (mindkét értelemben) annál, ki a német napi lapok egyikéből egy tárcacikket kiollóz s azt saját művének vallja és **ez ő volt,** kérem tehát, edemes e ily költővel, ki más szemében a szálkát s magáiban a gerendát számlálja meg — polémiába bocsátkozni.

*) E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Különben eléggé elárulta a gyengességét akkor, midőn ahelyett, hogy saját személyét igazolta volna, támadólag lép fel ellenemben.

Ezzel a közöttünk fenforgó ügyet, bármennyire is hánykolódnék a t. Weisz úr, részemről befejeztemnek nyilvánítom.

Szerencs, 1893. ápril 13. án.

Stern József.

A szerkesztő póstája.

Novák Endre dr.-nak *A Közegészség, mint közigazdasági tényező az államéletben* c., legújabb megjelent könyvéről **Löcherer Lőrinc dr.**, vármegyei főorvos, t. barátunk, hosszabb ösmertetést küldött lapunk számára, — melynek közlését, tehnikai nehézség miatt, jövő számunkra kellett halasztanunk.

P. tanár úrnak: **Orosztony.** Levelet irtunk.
B. G. úrnak: **S-Patak.** Már ki van szedve.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetések.

Lajstromozott védjegy
törvényileg védve

Védjegy.
Tokaj város címere

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszer-tárban, kávéházban és vendéglőkben s. a. t.

TOKAJI COGNAC
tisztá borból készítve
Első
TOKAJI COGNAC-GYÁRBÓL TOKAJ
Minőségben felülmulhatatlan.

189/II. 93. sz. A homonnai járás főszolgabírjától.

Árverési hirdetmény.

Zemplénvármegye arvaszékének 3046/a 93. számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy a néhai **Sándor Péter** és neje után maradt s Ben czur László és társai kiskorúak által örökölt, a homonnai 71-ik számú telekjegyzőkönyvben foglalt következő ingatlanok fognak **1893. évi április hó 26-án** d. e. 9 órakor a homonnai szolgabírói hivatal helyiségében nyilvános árverésen eladatni.

1. A 94. hr. és 51. összeírású számú ház a hozzá tartozó 146. hr. számú kerttel.
2. A 208. hr. szám alatt felvett külön kert.
3. A 616 hr. szám alatt felvett 550 □öl ki terjedésű szántóföld.

Ezen birtokrészeket külön-külön fognak árverés alá bocsátatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Homonnán, 1893. március 28-án.

Haraszthy Miklós,

főszolgabíró.

3-3

285/p. 1893. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannai kir. járásbíróság 1007/a. 1892. számú végzése által Bródy Fülöp végrehajtót javára Krajnyák Sándor ellen 192 frt 16 kr hátralékos tőke, ennek 1893. évi február hó 23. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 14 frt 10 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 626 frt becsült több rendbeli szobator stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 285/p. 93 számú végzése folytán a helyszínen vagyis Varannón a városaházánál leendő eszközésére 1893. évi április hó 26-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

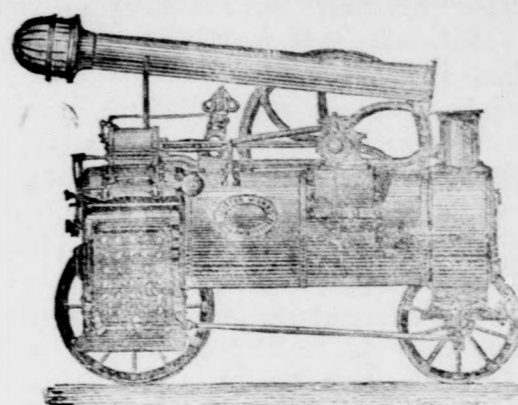
Kelt Varannón 1893. évi április hó 9. napján.

Sztankó László, kir. bir. végrehajtó.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-út 18. szám alatt

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű

2-8

szögecs cséplőkészleteket,
továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel,

fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá **R. GARRETT & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert **brandtfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. **Sorvető- és szóravető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

A város végén,

a csörgői út mellett mintegy 3 hold szántóföld és az orosz templom felett fekvő 10 kataszt. hold szőlő a borházzal együtt eladó. Bővebb felvilágosítás szerzhető a vétel tárgyában **Karsa Bertalan** urnál.

2-3

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!

Gazdátlan

20 millió forint

hever eddig még fel nem vett sorsjegy 10- és melléknyereményekben. A **Telegraph** sorsolási lap szerkesztősége vállalkozott arra, hogy az illető mit sem sejtő tényleges birtokosokat **felkutassa** és őket a nyeremények birtokosává tegye. A sorsjegybirtokosok kéretnek, hogy sorsjegyeik minőségét, sorozatait és számait a »Telegraph« szerkesztőségével **saját érdekükben is** levélileg közölni sziveskedjenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat ily módon felfedezhesse. — Előfizetési ár a »Telegraph« című hatodik évfolyamban megjelenő hiteles sorsolási lapra

egész évre csak 1 frt.

Előfizetőinek még egy nagyszerű előnyt is nyújt, t. i. évenként

2-12

20 drb

JÓ SZIV-SORSJEGYET

sorsol ki előfizetői között,

mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltatnak ki és **20.000, 30.000, 40.000** koronás főnyereményekre játszanak és egy nyereménnyel okvetlenül kisorsoltatnak. Oly sorsjegybirtokosoktól, kik a lapra elő nem fizetnek, ro kr. választóképet kéretnek. Julius 1-éig előfizetők részt vesznek már az **5 darab Jószív-sorsjegy kisorsolásában és szétosztásában.** — A »Telegraph« sorsolási közlöny kiadóhivatala Budapest, Váci-körút 43.

Külföldi hitel olcsó % kamat.

Nagy birtokosok, községek és városok részére **50.000** frttól kezdve olcsón nyerhető el 50 évi kamattal a tőke is törlesztetik. **Czim a kiadóhivatalban.**

1-3

74. szám 1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 15754. számú végzése által Dr. Rusznyák Samu budapesti lakos javára Nebenzhal Jakab krasznibródi lakos ellen 285 frt 80 kr tőke, ennek 1893. évi január hó 2. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 67 frt 95 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 619 frt becsült naphta finomító üzlethez tartozó vasüstök, fakádák, különféle felszerelések és 12 hordó finomított petrolumból álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 771/93. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a m.-laborci naphta finomító telepen leendő eszközésére 1893. évi április hó 18-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Homonnán, 1893. évi március hó 26. napján.

Tahy Béla,

h. kir. járásbíróági végrehajtó.

Erdő-bényei gyógyfürdő

Zemplénnvármegyében.

A fürdő-idény május 11-én kezdődik.
Hatása, gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva ki-
tűnő: a női betegségekben, sápkórban és idegbántalmakban, görvély-
kórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.
Kiváló klimatikus gyógyhely, a légszervi és malárikus ba-
jokban szenvedők részére.

A fürdő berendezés áll: 4 porcellán és 26 fakából.
Használhatók iszap, vasláp, sós és villanyos fürdők; massage,
izzasztó és hidegvíz-gyógy mód. Joógyógymódhoz mindenféle ásvány
viz van készletben.

A fürdő egészen megújított, csinos épületekkel bővítet-
tett, a lakások száma 74, új butorizzattal felszerelve.
Szórakoztatásra szolgálak csinos ét-, táncz-, olvasó- s női
terem, könyvtár, hírlapok, társas- és torna-játékok, naponként kétszeri
térzene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.
Házi gyógytár posta- és telephon-állomás helyben van,
mely a Szegeimalom sürgönyállomástól veszi át a sürgönyöket.

Vasúti állomás a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő
(1/2 órányira), gyorsvonatokhoz Lízka-Tolesva (1 órányira a fürdő
től), hol külön kocsit, futár, közös kocsit személyenként kapható.
Fürdőorvos Dr. Kun Zoltán Sárospatakról. Bővebb felvilágosi-
tással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

3-3

KEIL ALAJOS-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 ft
35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

VIASZK-KENŐCS

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kö-
csőg ára 60 kr., mindenkör kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Vasúti állomás: Técső. Postaállomás Bustyaháza (Máramarosmegye.)

Viskvárhegyi klimat. gyógyfürdő

Máramarosmegyében 600 méter magaslapon.

Szénsavdus alkalis sós-vasas forrásokkal, öserdő és árnyas fenyőparkba:
100 jól berendezett szobával, hidegvízgyógyintézet, tejcsarnok, villany- és iszap-
fürdőkkel. Megnyitás május 15-én.

Friss töltésű forrásvíze

a bécsi világtállításon érdemmel lett kitüntetve. Valamennyi ásványviznél olcsóbb!
ára üvegenként csak 10 kr., egy láda 50 üveg csomagolással együtt 5 ft a leg-
közelebbi vasúti állomásig szállítva.

Főképp a járványos időben mint gyógy- és borvíz nem ajánlható
eléggő; üdítő kellemes ital, az emésztést páratlanul előmozdítja. Dus vastartal-
mánál fogva általános elgyengüléseknél, reconvalescensek, idegbajoknál, vérszegé-
nyek, különféle női bajoknál, húgyhólyag, valamint gyomor és légzőszervek bán-
talmainál bámulatos eredményű. Egyes türes palack 2 korbán, egy láda üres üveg
1 ft 20 krral vétetik vissza. 1. Regrendeléseket elfogad az igazgatóság Viskvárhegyen.

Figyelmeztetésül. Bustyaháza és Visk körül sokan, kik a Viskvár-
hegyi forrásvizet azelett palackokban és hordókban derűre-borúra ingyen vitték,
ma, mert az megengedve nincs, bsszúból, a kit csak lehet, más fürdőbe terelnek,
legin'ább Bikszádra; már pedig az ottani sós víz hatása a Viskvárhegyi alkalis,
szénsavdus vas-élecs tartalmu »kitűnő« forrásainak hatásával, vagy ozondus leve-
gőjével, természeti szépségével azonosítani nem lehet.

Vasúti állomás: Técső. Postaállomás Bustyaháza. (Máramarosmegye.)

meghűlés által keletkezett betegségek legnagyobb ré-
sze, nagyon könnyen volna mellőzhető alkalmas házi-
szerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-
Expeller ily esetekben a

legjobb bedörzsölés,

Hasonló jó eredménnyel használható csusz, köszvény,
és tagszagatás, valamint fejfájás, hátfájás, csipő-
fájdalom stb. ellen és majdnem minden háztartásban
készleten van. Fzen szer 40 kros, 70 kros és 1 ft 20
kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kap-
ható. Minthogy értéketlen utánzatok is léteznek, kife-
jezetten:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
kérendő.

Bérbeadó lakás.

A Kazinczy-utcai 508. számú Szöllősy-
féle házban egy 3 szoba, konyha, stb.-ből
és egy 2 szoba, konyha, stb.-ből álló csi-
nos lakás 1893. évi április hó 24-től
bérbeadó.

Ugyanott bérelhető egy utcai és egy
udvari szobából álló szép lakás butorral
vagy a nélkül.

Bővebb felvilágosítás nyerhető ugyan-
ott az emeleten

özv. Szöllősy Bernátnénál.

2-3

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorssajtóján.

A magyar általános köszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., bálvány-utca 8

ajánlja a t. c. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatok-
nak, valamint cséplőgép-tulajdonosoknak kitűnő minőségű

akna, koczka és darabos szenét
czipeteri és királdi bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden
állomásra szállítva.

3-6

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomá-
sára adni, hogy a

„Koronához“ czimzett szállodát

Csernyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényei-
nek megfelelőleg csinos és kényelmes lakásokkal, meg tágas ér-
tekezletli helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitűnő iz-
letes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pon-
tos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abonnensek előnyös föltételek mellett
elvéllaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és
becsés pártfogását kérve, vagyunk

kitűnő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

17-

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

Asztali-

és

gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló
gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél,
tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital

Főraktár S.-a.-Ujhely: Szentgyörgyi Vilmosnál.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. sz.

3-5

Alkusz.

Messze kiterjedő összeköttetéseimnél
fogva abban a szerencsés helyzetben va-
gyok, hogy mindenféle birtok-bérbevétel
s adást, birtokvétel és eladást, a legelőnyö-
sebb feltételek mellett közvetíthetek. Ami-
dön ezt a n. é. közönség szives tudomá-
sára hozom, ajánlom magamat a t. érde-
lettek becses figyelmébe.

Weinberger Manó.

S.-a.-Ujhely, Korona-utca.

27

Amerikai szőlővesszők.

Faj, tiszta, egészséges vesszőket, ugy-
mint: Sima: Portálist 16 ft, Jaquez, Herbe-
mont 15 ft, Jork-Maderiát 20 ft, Cana-
dát 30 ftért, Riparia Sauvagét I. 12 ft,
II. 6 ft. Gyökereket: Portálist 45 ft,
Riparia Sauvagét 25 ftért 1000 darabon-
ként, valamint európai nemis csemegevesz-
zőket ajánl megvétel végett Bián (Pestm.)

MEISELS LAJOS,

gyógyszerész.

3-3

Eladó

két darab angol fajú sertés,
1 kan, 1 kocza 1 1/2 éves.
Tichy Ferencznél, Borsi.

2-2

Eladó — bérbeadó.

Sátoralja-Ujhelyben a Kossuth-útcán
172. sz. a. lévő, ezelőtt Glück Ignác-féle
ház a hozzá tartozó nagy telekkel

szabad kézből eladó.

Ugyan ezen ház a hozzá tartozó nagy
üres telekkel és színekkel együtt 1893. évi
április hó 24 től kezdve

bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítás nyerhető: a zem-
plénmegyei kereskedelmi banknál vagy Szől-
lősy Arthur urnál Sátoralja-Ujhelyben.

3-7